

Sadržaj

1	Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja	5
1.1	Namjena istraživanja	5
1.2	Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija	5
1.3	Jedinica posmatranja i izvještavanja	5
1.4	Prikupljanje podataka	5
1.5	Obuhvat	6
1.6	Definicije	6
1.7	Obrada podataka	7
1.8	Objavljivanje rezultata	7
1.9	Ključne varijable	7
1.10	Ključne statistike	7
1.11	Upitnik	8
1.12	Kontakt informacije	8
2	Relevantnost	8
2.1	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih ESS statistika (R1)	8
3	Tačnost	8
3.1	Greške uzorkovanja	8
3.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)</i>	8
3.1.2	<i>Objašnjenja</i>	8
3.1.3	<i>Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja</i>	8
3.2	Neuzoračke greške	8
3.2.1	<i>Greške obuhvata</i>	8
3.2.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)</i>	9
3.2.1.2	<i>Greška nedovoljnog obuhvata</i>	9
3.2.1.3	<i>Mjere za smanjenje grešaka obuhvata</i>	9
3.2.2	<i>Greške mjerenja</i>	9
3.2.2.1	<i>Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka</i>	9
3.2.2.2	<i>Razlozi za nastanak grešaka mjerenja</i>	9
3.2.2.3	<i>Postupanje u slučaju grešaka mjerenja</i>	9
3.2.2.4	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)</i>	9
3.2.2.5	<i>Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja</i>	9
3.2.3	<i>Greške neodgovora</i>	10
3.2.3.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice(A4)</i>	10
3.2.3.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)</i>	10
3.2.3.3	<i>Postupci u slučaju neodgovora</i>	10
3.2.3.4	<i>Postupci za smanjenje stope neodgovora</i>	10
3.2.3.5	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)</i>	10
3.2.3.6	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)</i>	10
3.2.3.7	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)</i>	10
4	Pravovremenost i aktuelnost	10
4.1	Pravovremenost objave	10
4.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)</i>	10
4.1.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)</i>	11
4.2	Aktuelnost objave	11
4.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)</i>	11
4.3	Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave	11

5	Dostupnost i jasnoća	11
5.1	Dostupnost	11
5.1.1	<i>Kanali diseminacije</i>	11
5.1.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)</i>	11
5.1.3	<i>Načini diseminacije</i>	11
5.1.4	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)</i>	12
5.1.5	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)</i>	12
5.2	Jasnoća	12
5.2.1	<i>Printane publikacije i internetska objava</i>	12
5.2.1.1	<i>Diseminirani rezultati</i>	12
5.2.1.2	<i>Nivo (detaljnost) diseminacije</i>	12
5.2.1.3	<i>Metapodaci</i>	13
5.2.1.4	<i>Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata</i>	13
5.2.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)</i>	13
6	Uporedivost i skladnost	13
6.1	Vremenska uporedivost	13
6.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)</i>	13
6.1.2	<i>Prekidi u vremenskim serijama</i>	13
6.1.3	<i>Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost</i>	13
6.2	Geografska uporedivost	13
6.2.1	<i>Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema</i>	13
6.3	Desezoniranje	13
6.4	Skladnost između privremenih i konačnih podataka	14
6.4.1	<i>Politika diseminacije privremenih podataka</i>	14
6.4.2	<i>Pokazatelj kvaliteta–Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)</i>	14
6.4.3	<i>Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka</i>	14
6.5	Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja	14
6.5.1	<i>Kratak opis referentnog istraživanja</i>	14
6.5.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)</i>	14
6.5.3	<i>Razlozi za veća odstupanja</i>	14
7	Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta	14
8	Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika	14
8.1	Klasificiranje i razumijevanje korisnika	14
8.2.	Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika	15
8.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Indeks zadovoljstva korisnika (US1)</i>	15
8.2.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)</i>	15
9	Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica	15
9.1	Troškovi istraživanja statističkog ureda	15
9.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)</i>	15
9.2	Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica	15
9.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)</i>	15
9.3	<i>Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti</i>	15
10	Povjerljivost, transparentnost i zaštita	16
10.1	Povjerljivost	16
10.2	Transparentnost	16
10.3	Zaštita	16
11	Zaključak	16

1 Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja

1.1 Namjena istraživanja

Agencija za statistiku BiH na osnovu Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.26/04) objavljuje podatke o osnovnom obrazovanju u Bosni i Hercegovini u 2013. godini. Podaci su prikupljeni putem statističkih istraživanja o osnovnom obrazovanju koja provode entitetski zavodi za statistiku i Brčko distrikt BiH.

Sprovođenjem istraživanja o statistici obrazovanja podacima su obuhvaćene redovne osnovne škole kao i škole za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama.

Cilj statistike obrazovanja je da prikazuje podatke o stanju, strukturi i razvoju osnovnih škola, kao i podatke o strukturi učenika i nastavnika u tim školama, o rezultatima školovanja i faktorima koji na njih utiču.

1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija

- Zakoni o statistici BiH i entitetski Zakoni o statistici;
- Višegodišnji statistički programi i godišnji planovi rada Agencije za statistiku BiH;

Ovo istraživanje je dio godišnjeg programa plana i rada Agencije za statistiku BiH. Prema godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti za 2013. godinu, na temelju Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.26/04) podaci za osnovno obrazovanje Agencija za statistiku BiH agregira i objavljuje na osnovu redovnih statističkih istraživanja koja provode entitetski zavodi za statistiku i Brčko distrikt BiH.

1.3 Jedinica posmatranja i izvještavanja

U statistici obrazovanja jedinica posmatranja je svaka redovna osnovna škola koja radi, svaka osnovna škola sa posebnim potrebama, kao i svako odjeljenje, koje je formirano pri redovnoj školi i devetogodišnjem osnovnom obrazovanju.

Izvještajne jedinice koje dostavljaju statističke podatke Agenciji za statistiku BiH za osnovno obrazovanje su: Federalni zavod za statistiku, Republički zavod za statistiku Republike Srpske i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu.

1.4 Prikupljanje podataka

Podaci o osnovnom obrazovanju odnose se na školsku godinu. Istraživanja su provedena na početku i na kraju školske godine. U Bosni i Hercegovini postoji osmogodišnje i devetogodišnje osnovno obrazovanje. Objavljaju se podaci na početku i na kraju školske godine, i to o redovnim i osnovnim školama za djecu sa posebnim potrebama – broj škola, broj odjeljenja, broj učenika, broj nastavnika. Ovi podaci se prikupljaju na osnovu obrazaca koji entitetski zavodi za statistiku i podružnica Agencije u Brčko distriktu dostavljaju izvještajnim jedinicama.

Cilj osnovnog obrazovanja je sticanje općeg znanja, a ostvaruje se prema jedinstvenom nastavnom programu.

Prelazak na devetogodišnje osnovno obrazovanje povezano je sa promjenama u strukturi osnovnog odgoja i obrazovanja, i njegova primjena se provodi postepeno uz osmogodišnje osnovno obrazovanje.

1.5 Obuhvat

Obuhvat osnovnog obrazovanja je potpun, što znači da su statističkim istraživanjem obuhvaćene su sve redovne osnovne škole (centralna-matična i samostalna škola kao i područna odjeljenja koja su prostorno izmještena od centralne-matične škole) kao i osnovne škole za djecu sa posebnim potrebama, te dopunsko obrazovanje-osnovne muzičke i baletske škole. Podaci se odnose na školsku godinu, a istraživanjem je obuhvaćen početak i kraj školske godine.

Podaci se obrađuju godišnje za kalendarsku godinu.

U Agenciji za statistiku BiH vrši se kontrola obuhvata, kontrola tačnosti i potpunosti podataka, računaska i logička kontrola prema jedinstvenim kriterijumima, obrada podataka i tabeliranje.

Podaci dobijeni od entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije u Brčko distriktu se koriste isključivo u statističke svrhe i objavljuju se u agregiranom – zbirnom obliku. Dobijeni podaci za osnovno obrazovanje predstavlja službenu tajnu i ne mogu se pojedinačno objavljivati.

1.6 Definicije

Školom se u statistici obrazovanja smatra grupa učenika organizovanih u jednu školsku jedinicu, sa jednim ili više nastavnika koji izvode nastavu određene vrste, po određenom nastavnom planu i programu, bez obzira da li je škola samostalna, područno odjeljenje ili odjeljenje pri drugoj vrsti škole. Školom se smatraju i teritorijalno izdvojene jedinice u sastavu osnovne škole, kao i specijalna odjeljenja pri redovnim osnovnim školama.

Odjeljenje je grupa učenika koju, istovremeno i u istoj prostoriji, obučava u toku školske godine jedan nastavnik ili više nastavnika sukcesivno.

S obzirom na razrede iz koji su sastavljena, odjeljenja mogu biti nekombinovana i kombinovana. **Nekombinovano** odjeljenje je odjeljenje u kome se nalaze učenici samo jednog razreda. **Kombinovano** odjeljenje je odjeljenje u kome se nalaze učenici dva ili više razreda.

Razred je stepen školovanja u kojem učenici u određenom intervalu vremena, ali najduže u jednoj školskoj godini, stiču određen obim znanja prema nastavnom planu i programu određene vrste škole.

Završni razred je onaj razred kojim učenik završava školovanje u toj školi.

Ponovac je učenik koji drugi put ili više puta upisuje isti razred.

Učenik upućen da ponavlja razred je onaj učenik koji je na kraju školske godine negativno ocijenjen iz tri ili više predmeta (saglasno propisima za tu vrstu škole) ili onaj koji na kraju školske godine ne položi popravni, odnosno razredni ispit.

Nastavnici su stručne osobe koje obavljaju specifične odgojno obrazovne zadatke, pružaju pomoć nastavnicima u ostvarivanju njihovih funkcija, sudjeluju u unapređenju obrazovnog rada škole, ali ne sudjeluju direktno u nastavi. To su pedagozi, psiholozi, zdravstveno osoblje, bibliotekari/knjižničari, itd.

1.7 Obrada podataka

Obrada podataka se vrši kroz instrumente istraživanja.

Zbirni podaci iz osnovnih škola u FBiH, RS i BDBiH se dostavljaju entitetskim zavodima koji te podatke nakon obrade dostavljaju Agenciji za statistiku BiH u obliku tabela.

Nakon prikupljanja izvještaja, u Federalnom zavodu za statistiku i Republičkom zavodu za statistiku RS, kontroliše se obuhvat, tačnost podataka, šifriranje, unos podataka u aplikaciju, logička i računrska kontrola.

Izvještajne jedinice dužne su statističke izvještaje o osnovnim školama dostaviti entitetskim zavodima za statistiku i ekspozituri Agencije u Brčko distriktu.

1.8 Objavljivanje rezultata

Podaci o osnovnom obrazovanju, prikupljaju se za čitavu teritoriju Bosne i Hercegovine. Korisnicima mogu biti dostupni samo agregirani podaci.

Dobijeni podaci publikuju se putem saopštenja (godišnja periodika).

Podaci se publikuju i u elektronskoj formi na (web sajtu Agencije za statistiku BiH). Tematski bilten Agencije za statistiku BiH – sadrži analizu godišnjih podataka za statistiku osnovnog obrazovanja. Svi podaci prikazani su u statističkim tabelama za nivo Bosne i Hercegovine. Podaci su prikazani u apsolutnim i relativnim vrijednostima (apsolutni brojevi, postotci). Konačni podaci o statistici osnovnog obrazovanja objavljuje se u godišnjem saopštenju Statistika obrazovanja, bilten BiH u brojkama i u biltenu Žene i muškarci u Bosni i Hercegovini u kojima su podaci prikazani u tabelama kao i u grafikonima.

1.9 Ključne varijable

- vrsta osnovne školske ustanove,
- pol,
- odjeljenja,
- učenici
- starost
- nastavnici.

1.10 Ključne statistike

- osnovne škole na kraju školske 2012/2013. godine,
- osmogodišnje obrazovanje,
- devetogodišnje obrazovanje,
- učenici redovnih osnovnih škola prema učenju stranog jezika na kraju školske

2012/2013. godine,

- nastavnici redovnih osnovnih škola koji predaju strani jezik na kraju školske 2012/2013. godine,
- učenici redovnih osnovnih škola koji su u toku školske 2012/2013. godine promijenili mjesto pohađanja škole ili prekinuli školovanje,
- nastavno osoblje osnovnih škola na kraju školske 2012/2013. godine,
- osnovne škole na početku školske 2013/2014. godine,
- osmogodišnje obrazovanje,
- devetogodišnje obrazovanje,
- opremljenost redovnih osnovnih škola računarima na početku školske 2013/2014. godine

1.11 Upitnik

Saopštenja su dostupna na web - stranici

http://www.bhas.ba/index.php?option=com_publicacija&view=publicacija_pregled&ids=1&id=21&n=Obrazovanje

1.12 Kontakt informacije

Vedrana Đerić, Agencija za statistiku BiH, e-mail: vedrana.djeric@bhas.ba, tel: +387 33 911 990

2 Relevantnost

2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih statistika

Istraživanje statistike obrazovanja je usklađeno sa nacrtima o zakonu obrazovanja i zakonima o obrazovanju koji definišu ovu oblast na nivou entiteta i brčko distrikta BiH. Podaci o osnovnom obrazovanju zadovoljavaju sadašnje potrebe korisnika.

3 Tačnost

3.1 Greške uzorkovanja

3.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)

Statističko istraživanje statistike osnovnog obrazovanja se provodi na punom obuhvatu.

3.1.2 Objašnjenja

Nema uzorkovanja.

3.1.3 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja

Nema uzorkovanja.

3.2 Neuzoračke greške

3.2.1 Greške obuhvata

Budući da su statističkim istraživanjem obuhvaćene sve redovne osnovne škole kao i osnovne škole za djecu sa posebnim potrebama, te dopunsko obrazovanje-osnovne muzičke i baletske škole i s obzirom da se podaci odnose na školsku godinu (početak i kraj školske godine) greške obuhvata nisu utvrđene.

3.2.1.1 *Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)*

Prekomjereni obuhvat nije moguć jer se obuhvat kreira na osnovu podataka iz poslovnog registra Agencije, a obuhvaćene su sve jedinice čija je šifra djelatnosti 85.20 (ovo provjeriti koja je šifra) osnovno obrazovanje.

3.2.1.2 *Greška nedovoljnog obuhvata*

Do greške nedovoljnog obuhvata može doći ukoliko se u trenutku izrade adresara za referentnu školsku godinu, registruje izvještajna jedinica koja prema klasifikaciji djelatnosti pripada nekom drugom području. Do sada takve greške se nisu pojavljivale.

3.2.1.3 *Mjere za smanjenje grešaka obuhvata*

Greške prekomjerenog ili nedovoljnog obuhvata svedene su na minimum. Entitetski zavodi za statistiku kao i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu za svaku referentnu školsku godinu vrše upoređivanje adresara kojim raspolažu prema podacima poslovnog registra Zavoda sa podacima, Ministarstvima obrazovanja i kulture o osnovnim ustanovama u entitetima i Brčko distriktu. Ukoliko se utvrde razlike, adresar se ažurira.

3.2.2 *Greške mjerenja*

3.2.2.1 *Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka*

Entitetski zavodi za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu, vrše ispravljanje grešaka kontaktiranjem izvještajnih jedinica kako bi se utvrdio razlog greške. Kontrola za otkrivanje grešaka mjerenja entitetski zavodi vrše kada se broj dostavljenih pojedinačnih prijavnih listova upoređuje sa podacima iz zbirnog izvještaja.

3.2.2.2 *Razlozi za nastanak grešaka mjerenja*

Najčešći razlozi greške mjerenja su:

- ako osoba koja popunjava upitnik nije detaljno pročitala uputstvo za popunjavanje,
- nedovoljna pažljivost lica koje popunjava upitnik prilikom davanja odgovora,
- neadekvatna metodološka objašnjenja.

3.2.2.3 *Postupanje u slučaju grešaka mjerenja*

Osoba zadužena za metodološku podršku istraživanju je zadužena za otklanjanje greške. U tu svrhu entitetski zavodi uspostavljaju telefonski kontakt sa izvještajnom jedinicom i vrši se provjera. Potom se greška koriguje ukoliko je to moguće.

3.2.2.4 *Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)*

Trenutno ne postoje tačne evidencije o ispravkama u fazi uređivanja podataka.

3.2.2.5 *Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja*

Agencija za statistiku BiH, zajedno sa entitetskim zavodima za statistiku radi na smanjenju broja grešaka mjerenja izradom jasnog i razumljivog metodološkog objašnjenja za popunjavanje upitnika.

3.2.3 Greške neodgovora

3.2.3.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice(A4)

Greške neodgovora nisu zabilježene, odnosno obuhvat je potpun.

3.2.3.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)

Izvještajne jedinice entitetskim zavodima za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu dostavljaju podatke za varijable koje su evidentirane kao pojava u posmatranom periodu. Ukoliko podaci nisu popunjeni za određene varijable, radi se o nepostojanju pojave u toku izvještajnog perioda.

3.2.3.3 Postupci u slučaju neodgovora

Ako nedostaju podaci tj. nisu dati odgovori na određena pitanja (o određenim varijablama), entitetski zavodi za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu uspostavljaju telefonsku vezu s izvještajnom jedinicom i nastoje dobiti nedostajući podatak i ako u tome ne uspiju stavljaju da je podatak nepoznat.

3.2.3.4 Postupci za smanjenje stope neodgovora

Entitetski zavodi i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu nastoje smanjiti stopu neodgovora za referentnu godinu pisanjem preciznijih metodoloških uputa, koje se odnose na određeno pitanje (varijablu).

3.2.3.5 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)

Agencija za statistiku BiH nema imputiranih podataka.

3.2.3.6 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)

Nije bilo broja o pogreškama učinjenim u mikropodacima jer ih entitetski zavodi i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu otklanjaju prilikom obrade.

3.2.3.7 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)

Nisu planirane i nije provedena revizija podataka za statistiku osnovnog obrazovanja.

4 Pravovremenost i aktuelnost

4.1 Pravovremenost objave

4.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)

Pravovremenost prve objave rezultata istraživanja određena je kao razlika između datuma prve objave i kraja referentnog perioda.

Tabela 1: Pravovremenost prvih rezultata

Referentno razdoblje	2013
Datum objave	30.05.2013
Vremensko kašnjenje	-

4.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)

Prvi rezultati su ujedno i konačni.

4.2 Aktuelnost objave

4.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)

Stvarni datum objavljivanja podataka o osnovnom obrazovanju nisu odstupali od planiranih datuma objavljivanja prema kalendaru publikovanja.

4.3 Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave

Nije bilo kašnjenja, odnosno, podaci su objavljeni u predviđenim rokovima.

5 Dostupnost i jasnoća

5.1 Dostupnost

Korisnici statističkih podataka mogu lako i jednostavno doći do raspoloživih podataka o statistici o osnovnom obrazovanju jer se objavljuju na internet stranici Agencije za statistiku BiH (Statističko saopštenje – Statistika obrazovanja, bilten BiH u brojkama i biltenu Žene i muškarci u Bosni i Hercegovini).

5.1.1 Kanali diseminacije

Pri objavljivanju rezultata statistike o osnovnom obrazovanju u 2013. godini korišteni su sljedeći kanali diseminacije:

Tabela 2: Kanali diseminacije

Broj	Kanali diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Pisani zahtjevi korisnika po njihovoj specifikaciji	DA
3	Podaci koji se objavljuju putem telefona	NE
4	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	NE
5	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	DA
6	Tematski bilten	DA
7	Posebne printane publikacije	DA
8	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	DA
9	Statistički zaštićeni mikropodaci	DA

5.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)

Stopa korištenih kanala diseminacije rezultata je 77,7% (7/9X100).

5.1.3 Načini diseminacije

Pri objavljivanju rezultata statistike osnovnog obrazovanja u 2013. godini korišteni su sljedeći načini diseminacije:

Tabela 3: Načini diseminacije

Broj	Načini diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Web stranice ostalih institucija	NE
3	Web stranice međunarodnih organizacija	DA
4	Tematske Web stranice (npr. popis stanovništva)	DA
5	Pisani zahtjevi	DA
6	Telefonsko posredovanje	NE
7	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	NE
8	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	DA
9	Godišnjak	NE
10	BiH u brojkama	DA
11	Prva objava – priopćenje	DA
12	Tematski bilten	DA
13	Posebne publikacije	DA
14	Publikacije Eurostata	DA
15	Publikacije ostalih međunarodnih organizacija (OECD, IMF)	NE
16	Baze podataka, namijenjene za internu upotrebu	DA
17	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	NE

5.1.4 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)

Stopa korištenih kanala diseminacije je 64,7% (11/17X100).

5.1.5 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)

Ovo treba biti razvijeno u saradnji sa IT osobljem.

5.2 Jasnoća

Zajedno sa podacima o statistici osnovnog obrazovanja u okviru saopštenja dostupna su i metodološka objašnjenja definicije osnovnih indikatora i pojmova.

5.2.1 Printane publikacije i internetska objava

- Saopštenje »Statistika obrazovanja«

5.2.1.1 Diseminirani rezultati

Rezultati za posmatranu godinu su prikazani kao apsolutne vrijednosti. Podaci su prikazani za početak i kraj školske godine, i to o redovnim osnovnim školama i osnovnim školama za djecu sa posebnim potrebama – broj škola, broj odjeljenja, broj učenika i broj nastavnika koji su prikazani u obliku apsolutnih brojeva i u postocima.

5.2.1.2 Nivo (detaljnost) diseminacije

U statističkim saopštenjima, apsolutne vrijednosti prikazane su do određenog nivoa detaljnosti za nivo Bosne i Hercegovine.

5.2.1.3 Metapodaci

U okviru Metapodataka, na zvaničnoj internet stranici Agencije za statistiku BiH, za ovo istraživanje su dostupni osnovni pojmovi i definicije.

Podaci o statistici obrazovanja u BiH, a koji se dobiju agregiranjem podataka entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije Brčko distrikta su službeni podaci Agencije za statistiku BiH.

Serije podataka objavljuju se na web stranici Agencije za statistiku BiH www.bhas.ba u skladu sa godišnjim planom publikovanja. Podaci se publikuju u obliku saopštenja za javnost.

Statistički koncepti i definicije su u skladu sa međunarodnim preporukama. Podaci o obrazovanju prikupljaju se prema Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED-97).

Što se tiče metoda mjerenja zadovoljstva korisnika, još uvijek ne postoje ankete te vrste.

5.2.1.4 Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata

Podaci se na web stranici Agencije za statistiku BiH prikazuju u PDF formatu, u Excel tabelama kako bi se omogućilo korisnicima da analiziraju i upotrebljavaju podatke.

5.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)

Na internet stranici Agencije mogu se pronaći metodologija istraživanja, kao i svi podaci prikazani na detaljnom i agregiranom nivou.

6 Uporedivost i skladnost

6.1 Vremenska uporedivost

6.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)

Godišnji podaci o osnovnom obrazovanju su dostupni od 2006. godine i od tada se redovno objavljuju u godišnjoj dinamici.

6.1.2 Prekidi u vremenskim serijama

Nije bilo prekida godišnjih vremenskih serija.

6.1.3 Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost

Nije bilo faktora od značaja da bi uticali na vremensku uporedivost.

6.2 Geografska uporedivost

6.2.1 Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema

Istraživanje o osnovnom obrazovanju može se istaći da je međunarodno uporedivo, ali se prvenstveno koristi za nacionalne potrebe. Sve preporuke od strane EUROSTAT-a su u pogledu ovog istraživanja ispoštovana kako bi bilo međunarodno uporedivo.

6.3 Desezoniranje

Podaci statistike o osnovnom obrazovanju se ne desezoniraju.

6.4 Skladnost između privremenih i konačnih podataka

6.4.1 Politika diseminacije privremenih podataka

Privremeni podaci objavljuju se u mjesecu maju i predstavljaju prve rezultate o upisanim učenicima u osnovne škole, kao i o učenicima koji su završili osnovne škole za referentnu školsku godinu.

6.4.2 Pokazatelj kvaliteta–Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)

		Ukupno odjeljenja	Učenici
1.	Prethodni podaci	15.427	304.665
2.	Konačni podaci	15.402	304.605
3.	Relativna razlika (1.-2./1.*100)	0,16	0,01

6.4.3 Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka

Neznatna je razlika između prethodnih i konačnih podataka što se može i vidjeti u tabeli iz tačke 6.4.2.

6.5 Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja

6.5.1 Kratak opis referentnog istraživanja

Referentno istraživanje je godišnje istraživanje o statistici obrazovanja koje se provodi na punom obuhvatu jedinica posmatranja za maj 2014. godine.

6.5.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)

Ne sprovodi se nijedno slično istraživanje da bismo uporedili podatke.

6.5.3 Razlozi za veća odstupanja

Ne sprovodi se ni jedno slično istraživanje.

7 Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta

Nije predmet posebnih analiza.

8 Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika

8.1 Klasificiranje i razumijevanje korisnika

Ključni korisnici podataka o osnovnom obrazovanju su:

- javni sektor (vladine i druge institucije javne uprave poput Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta u BiH; Agencija za ravnopravnost spolova i entitetski Gender centri, i druge institucije na nivou BiH)
- privredni subjekti
- nauka, istraživanje i obrazovanje (istraživački centri)
- opća javnost
- mediji (RTV kuće i printani mediji)
- strani korisnici (Eurostat; UNESCO; UNDP; UNICEF; ambasade stranih država; strani mediji)

8.2. Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika

8.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Indeks zadovoljstva korisnika (US1)

Ne obavlja se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika ovim proizvodom tj. istraživanjem.

8.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka–Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)

Ne obavlja se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika ovim proizvodom tj. istraživanjem.

9 Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica

9.1 Troškovi istraživanja statističkog ureda

9.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)

Godišnji operativni troškovi za provođenje istraživanja o osnovnom obrazovanju iskazuju se kroz materijalne troškove i broj upotrebljenih sati rada zaposlenih u Agenciji za statistiku BiH i ekspozituri Agencije Brčko distrikta.

Tabela 2: Troškovi istraživanja

Materijalni troškovi (KM)	Troškovi rada (KM)	Troškovi ukupno (KM)
100,00	960,00	1060,00

9.2 Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica

9.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)

Agencija za statistiku BiH ne raspolaže podacima u ukupnom godišnjem opterećenju ispitanika jer podatke dobija u agregiranoj formi od entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije u Brčko distriktu koje direktno rade sa izvještajnim jedinicama.

Tabela 3: Troškovi izvještajnih jedinica i opterećenje ispitanika

Broj izvještajnih jedinica	Godišnji broj obrazaca	Provedeno vrijeme za jedan upitnik (sati)	Ukupno provedeno vrijeme (sati)
1927	1927	1	1927

9.3 Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti

Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti su svedene na minimum jer Agencija za statistiku BiH podatke dobija putem tabela koje popunjene dobija putem e-maila od entitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije u Brčko distriktu.

10 Povjerljivost, transparentnost i zaštita

10.1 Povjerljivost

Povjerljivost statističkih podataka koji se prikupljaju za potrebe istraživanja o osnovnom obrazovanju podliježu zakonskim okvirima povjerljivosti i isključivo se koriste u statističke svrhe.

Tako se u članu 27. Zakona o statistici BiH navodi da »Prilikom prikupljanja, obrade, dostave i distribucije statističkih podataka Bosne i Hercegovine, nadležni organi, uključujući organe na entitetskom nivou, poduzimaju sve mjere organizacione, regulatorne, administrativne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja.« a u članu 28. istog Zakona se kaže »Osobe koje prilikom obavljanja svojih poslova imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon što prestanu obavljati svoje funkcije«.

Također, u dokumentu »Pravilnik o zaštiti statističkih podataka u Agenciji za statistiku« navedene su procedure za osiguranje povjerljivosti za vrijeme prikupljanja, obrade i diseminacije – što uključuje, protokole za osiguranje individualnih podataka kojima se ima pristup, pravila za definiranje povjerljivih ćelija u izlaznim tabelama i procedure za otkrivanje i prevenciju naknadnih razotkrivanja, kao i pristup mikropodacima za istraživačke namjene spoljnim korisnicima.

10.2 Transparentnost

Korisnici su upoznati sa načinom korištenja podataka iz statistike obrazovanja.

Nisu uočene greške u publiciranim izdanjima saopštenja o osnovnom obrazovanju, tako da nije bilo potrebe za korekcijama i objavom istih.

10.3 Zaštita

Navedeno u poglavlju 10.1.

11 Zaključak

U narednom periodu potrebno je:

U oblasti statistike osnovnog obrazovanja potrebno je poboljšati metodologiju i obrasce statističkog istraživanja koja su propisana od strane EUROSTATA i drugih međunarodnih institucija, kako bi se odgovorilo potrebama korisnika i obezbijedila potpuna međunarodna uporedivost podataka.